

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2To/2/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817010144
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivo Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8817010144.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Iva Maruščáka a sudcov JUDr. Petra Tobiaša a JUDr. Moniky Halkociovej, na verejnom zasadnutí konanom dňa 30.06.2020, v trestnej veci obžalovaného U. N., pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 13T/37/2017 zo dňa 27.03.2019, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. f/ Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o nároku na náhradu škody poškodeného U. Q..

Podľa § 322 ods. 3 Tr. poriadku

Obžalovanému U. N., nar. XX.XX.XXXX v A. M., trvale
bytom X. X. mája č. XX/X., Q. A.
u k l a d á :

Podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku povinnosť nahradiť poškodenému U. Q., nar. X. U. XXXX v O., trvale
bytom X. X. P. č. XX/XX., Q. A., škodu v sume 950,- Eur.

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie obžalovaného U..

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom uznal okresný súd obžalovaného U. N. za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že ako riadny spoludisponent k účtu č. X XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, ktorý bol vedený v F. a.s., T. nábregie 4, XXX XX W. na meno majiteľa účtu U. Q., nar. X. U. XXXX, trvale bytom X. X. P. XX/XX Q. A. (T. X. X.), bez vedomia a predchádzajúceho súhlasu majiteľa účtu U. Q. a po preukázaní svojej totožnosti a spoludisponentského oprávnenia k danému účtu, dňa 11. marca 2013 v pobočke F. vo Q. A. vybral peňažnú hotovosť v sume 950,- Eur, čo potvrdil svojím podpisom na doklade o výbere peňažnej hotovosti a túto si ponechal, čím takto uvedeným konaním poškodenému U. Q., nar. X. U. XXXX, trvale bytom X. X. P. XX/XX, Q., spôsobil škodu v sume 950,- Eur. Za to mu okresný súd podľa § 212 ods. 1 Tr. zákona, § 38 ods. 3 Tr. zákona, § 36 písm. j/ Tr. zákona, § 56 ods. 1 Tr. zákona uložil peňažný trest v sume 200,- (dvesto) Eur, ktorý podľa § 56 ods. 3 Tr. zákona zaplatí v mesačných splátkach po 20,- Eur, splatných do 30. dňa v mesiaci s tým, že prvá splátka sa stane splatnou mesiac nasledujúci po právoplatnosti rozsudku. Podľa § 57 ods. 3 Tr. zákona pre prípad úmyselného zmarenia výkonu uloženého peňažného trestu uložil okresný súd obžalovanému náhradný trest odňatia slobody v trvaní 40 (štyridsať) dní. Napokon, podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku poškodeného U. Q., nar. X.X.XXXX, bytom T. X. X. P. XX/XX, Q., s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal hneď po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní obžalovaný odvolanie čo do viny aj trestu, ktoré odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu skutkovými chybami rozsudku a tým, že zistený skutkový stav nezodpovedá skutočnosti, skutkové zistenia sú nejasné, neúplné a tiež, že sa okresný súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami, významnými pre rozhodnutie. Poukázal na to, že v priebehu celého trestného konania sa nevyskytol žiadny priamy, či nepriamy usvedčujúci dôkaz, preukazujúci skutočnosť, že sa obžalovaný dopustil skutku v zmysle odsudzujúceho rozsudku. Priamy dôkaz nebol nikdy zabezpečený. Za nepriamy dôkaz nemožno považovať výpovede svedkov, ktorí neuviedli žiadne hodnoverné skutočnosti, že sa skutok stal. Jediný dôkaz - výpoveď svedka U. W., ktorý trestné konanie inicioval, považuje za pochybný, ide o dôkaz odvodením - sprostredkovaný od samotného poškodeného, ktorého celá výpoveď je rozporná. Výpoveď poškodeného považuje za plnú hrubých rozporov s poukazom na zápisnicu z hlavného pojednávania zo dňa 28.11.2018, napr. poškodený nevedel uviesť, čo je preň veľa peňazí a čo málo. Raz na otázku sudcu načo mu bola pôžička, odpovedal, že kvôli žene a následne na otázku s čím súvisela pôžička, už nevedel uviesť nič. Vypovedal, že si cigarety kupoval sám, následne, že mu ich kupoval obžalovaný. Svedok poškodený na jednej strane vypovedal, že peniaze mu obžalovaný neodovzdal a následne sám doznal, že bol s obžalovaným na pošte pre veľa peňazí a tieto si zobral do ľadvinky. Úvaha súdu na základe nepriamych dôkazov, že podľa v útluku spolubývajúcich svedkov, títo nikdy nevideli u poškodeného väčší obnos peňazí a že si nezakupoval žiadne veci, nemá žiadne racionálne opodstatnenie. Svedkovia nevykonávali žiadne osobné kontroly poškodenému, nevedla sa evidencia množstva peňazí. Poškodený bol samotársky typ, mal problémy s artikuláciou a rečou, nemohol voľne rozprávať a uvádzať fakty o svojom finančnom stave. Obžalovaný poukázal na znalecký posudok, z ktorého vyplýva okrem iného najmä, že poškodený je osobnosť psychosomaticky narušená, následkom mozgovej mŕtvice došlo u poškodeného k zhoršeniu novopamäte aj staropamäte atď., čím môže dôjsť ku skresľovaniu poškodeným podávaných informácií. Na základe znaleckého posudku a výsluchu znalca možno považovať výpoveď poškodeného za nevierohodnú. Iba výpoveď poškodeného bola podnetom na začatie trestného konania a iba jeho výpoveď je priamym a jediným dôkazom zároveň, že mu mal bez jeho súhlasu zobrať finančné prostriedky. Orgány činné v trestnom konaní a ani súd nezabezpečil žiadny priamy dôkaz, ktorý by preukazoval, že mu finančné prostriedky neodovzdal. Navyše ako sám poškodený na hlavnom pojednávaní uviedol, tieto finančné prostriedky mu aj odovzdal. V zmysle konštantnej judikatúry a názorov právnych teoretikov je pre dokazovanie a preukázanie viny na základe nepriamych dôkazov nevyhnutné, aby takýchto priamych dôkazov bolo niekoľko a tieto spolu tvorili ucelený systém, napr. R 38/1968, R 29/1997, čo okresný súd nebral do úvahy. Odôvodnenie rozsudku nie je v súlade s § 168 ods.1 Tr. poriadku, súd sa nevysporiadal s dôkazmi, ktoré si hrubo odporujú. Zabezpečenými dôkazmi nebolo preukázané, bez akýchkoľvek pochybností, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný. Prvostupňový súd postupoval pri hodnotení dôkazov v rozpore so zásadou in dubio pro reo a prihliadol na dôkazy, o ktorých sú pochybnosti. Dôkazy, ktoré vykonal prvostupňový súd, nepreukazujú vinu osoby obžalovaného. Z vykonaného dokazovania vyplynuli viaceré vzájomné rozpory, či sa skutok stal. Obžalovaný sa odvolaním domáhal, aby krajský súd podľa § 321 ods.1 písm. b/ alebo c/ Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods.1 Tr. poriadku vrátil vec prvostupňovému súdu na nové konanie a rozhodnutie s tým, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol ako obžalovaný stíhaný alebo podľa § 322 ods. 2 Tr. poriadku rozhodol sám rozsudkom vo veci tak, že obžalovaného spod obžaloby oslobodí. Na verejnom zasadnutí odvolacieho senátu obžalovaný opätovne prehlásil, že nikdy tento skutok nespáchal, skutok sa nikdy nestal.

Odvolanie proti rozsudku okresného súdu proti výroku o náhrade škody podal prostredníctvom obhajcu dňa 09.04.2019 aj poškodený, ktorý uviedol, že si uplatnil nárok na náhradu škody riadne a včas podľa § 46 ods.3 Tr. poriadku, čo vyplýva zo spisu. Súdu nebránila zákonná prekážka, aby uložil obžalovanému povinnosť nahradiť neuhradenú majetkovú škodu vo výške 950,- Eur, keďže výška bola v trestnom konaní jednoznačne stanovená a preukázaná, obžalovaný ju poškodenému ani čiastočne neuhradil a zároveň táto škoda vznikla jednoznačne zavinením obžalovaného v dôsledku spáchaného trestného činu, pričom jej výška je súčasťou popisu skutku v rozsudku. Okresný súd mal s poukazom na ustanovenie § 287 ods.1 Tr. poriadku zároveň uložiť obžalovanému nahradiť poškodenému škodu vo výške 950,- Eur. Navrhol, aby krajský súd výrok o náhrade škody zmenil tak, že uloží obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenému U. Q. škodu vo výške 950,- Eur.

Krajský súd na podklade podaného odvolania podľa § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť

postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, pri tom prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku.

V konaní pred okresným súdom boli vykonané všetky dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu veci a to v rozsahu nevyhnutnom na spravodlivé rozhodnutie v súlade s ustanovením § 2 ods. 10 Tr. poriadku, pričom tieto dôkazy okresný súd správne vyhodnotil jednotlivo aj v ich súhrne tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. poriadku. Na takom podklade následne vyhlásil zákonu zodpovedajúce rozhodnutie o vine obžalovaného. Svoje skutkové a právne závery súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku v potrebnom rozsahu presvedčivo odôvodnil, preto sa odvolací súd s jeho argumentáciou v rozsahu rozhodnutia o vine a treste obžalovaného plne stotožnil a v podrobnostiach naň odkazuje.

Vzhľadom na uvedené a na skutočnosť, že odvolacie konanie pred krajským súdom je v spojení s konaním pred prvostupňovým súdom, konaním tvoriacim jeden celok, keďže predmet konania je totožný, krajský súd nemal dôvod opätovne bližšie rekapitulovať dôkazy a skutočnosti z nich plynúce, na podklade ktorých prvostupňový súd urobil záver o vine obžalovaného.

Odvolací súd preto upriamil pozornosť predovšetkým na reakciu proti odvolacím námietkam obžalovaného a zohľadnil len tie, ktoré sú právne relevantné, týkajúce sa podstaty konania, majúce vplyv na posúdenie zákonnosti a dôvodnosti odsúdenia obžalovaného a určeného druhu a výmery trestu. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že podstatný obsah odvolacích dôvodov obžalovaného, už bol prednesený v priebehu dokazovania v konaní pred súdom prvého stupňa, ktorý sa s nimi v odôvodnení napadnutého rozsudku vecne správne vysporiadal.

Krajský súd preto v ďalšom postupe túto argumentáciu len dopĺňa o fakty plynúce z vykonaného dokazovania, ktoré v súhrne s dôvodmi už uvedenými v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vedú k záveru o náležitom zistení skutkového stavu veci pre meritórne rozhodnutie v predmetnej veci obžalovaného.

Po preskúmaní spisu je možné konštatovať, že aj napriek nemožnosti riadneho vypočítania poškodeného U. Q. pre jeho zdravotný hendikep, potvrdený znaleckým posudkom zo dňa 28.12.2016 znalcom F.. B. C., v čom je možné dať odvolacej námietke obžalovaného čiastočne za pravdu, na základe ostatných výpovedí ako celku a to svedkov U. W., P. U., rod. O. - pracovníčky pobočky F., P. P. P. - sociálnej pracovníčky v zariadení pre seniorov, F. Q. a T. T. - spolubývajúcich poškodeného v ubytovni, F. A. - pracovníčky F., sprostredkujúcej pôžičku, samotného obžalovaného a na základe listinných dôkazov - zmluvy o úvere „dostupná pôžička“ č. XXXXXXXXXXXX, uzavretej medzi F. a.s. a poškodeným; ďalej výpisu z účtu v F. a.s. poškodeného za mesiac 2013, svedčiacom o výbere hotovosti najprv dňa 11.03.2013 v sume 950,- Eur a nato 28.03.2013 v sume 120,- Eur, je možné urobiť záver, že skutok, pre ktorý bola podaná obžaloba, sa stal, je trestným činom a jeho páchatelom je obžalovaný U. N..

V reakcii na odvolacie námietky vo všeobecnosti krajský súd konštatuje, že súd pri hodnotení vykonaných dôkazov, vo vzájomných súvislostiach, jednotlivo ako aj v celom ich súhrne postupuje v súlade s pravidlami stanovenými pre hodnotenie dôkazov, bez toho, aby narušil rovnováhu hodnotenia dôkazov produkovaných ako v prospech, tak aj v neprospech obžalovaného, pričom vždy musí prihliadať na obranu obžalovaného v kontexte všetkých dôkazov a teda, či argumentácia obžalovaného v rámci obhajoby sa nevymyká pravidlám logiky. Skutočnosti, ktoré obžalovaný v rámci obhajoby tvrdí, musia byť predkladanými dôkazmi, resp. argumentmi nielen overiteľné, ale súčasne aj spôsobilé obžalobu spochybníť, či dokonca vyvrátiť a to do takej miery, že prokurátor nie je schopný uniesť dôkazné bremeno a bez rozumných pochybností nie je možné potom na ich podklade obžalovaného uznať za vinného zo žalovanej trestnej činnosti.

Obžalovaný výber predmetnej sumy 950,- Eur v pozícii spoludisponenta z účtu poškodeného sám potvrdil. Obžalovaným tvrdené následné prevzatie hotovosti poškodeným (do „fadvinky“) a spotrebúvavanie finančných prostriedkov v rozhodnom období na oblečenie, obuv, väčšie množstvo cigariet poškodeným, preukázané nebolo. Naopak, svedecké výpovede zhodne preukazujú, že poškodený U. Q. žil dovtedy obvyklým spôsobom života i v nasledujúcom období, čo dokazuje aj následný výber hotovosti 120,- Eur dňa 28.03.2013, obvyklý pre poškodeného na bežnú spotrebu. Úhrada exekúcie ako obžalovaným tvrdený účel pôžičky, čo i len čiastočne preukázaná nebola.

Vyčerpávajúcim dokazovaním vykonaným okresným súdom vo vzťahu k exekučným konaniam vedeným voči poškodenému U. Q. bolo totižto bez rozumných pochybností vylúčené, aby v rozhodnom období (pred zriadením účtu v banke a výberu finančných prostriedkov dňa 11.03.2013) poškodený vôbec reálne mohol mať vedomosť o tom, že sa voči nemu vedie nejaké exekučné konanie - prvý úspešný pokus pre doručenie upovedomenia o tom, že sa vedie voči nemu exekučné konanie - je evidovaný v letných mesiacoch roku 2013, aj to vo veci, ktorá nesúvisela s neplnením si jeho vyživovacej povinnosti voči svojej dcére. Rovnako jeho zdravotný stav, aj v marci roku 2013, ktorý bol hodnotený znaleckým dokazovaním, z hľadiska jeho kognitívnych schopností (orientácia v čase a priestore), vyvoláva zásadné pochybnosti v argumentácii obžalovaného, že sám poškodený ho mal kvôli exekúcii požiadať o pomoc.

Obrana obžalovaného tak bola zásadným spôsobom spochybnená. Okresný súd jednoznačne a jasne odôvodnil svoje závery na základe podrobne vykonaného dokazovania a zhodnotenia všetkých relevantných vzájomne sa dopĺňajúcich okolností, ktoré vo svojom celku poskytli presvedčivý obraz uskutočneného priebehu skutku, pričom dospel k logickým skutkovým zisteniam, ktoré odvolací súd v plnej miere považuje za vecne správne a dôvodné.

Odvolateľom namietané rozpory boli v konaní súdom prvého stupňa odstránené a na základe výpovedí a predložených listinných dôkazov, jednoznačne došlo k objasneniu skutkového stavu, potvrdeniu priebehu skutku, vedúceho k vine obžalovaného. Takto správne zistenému skutkovému stavu potom zodpovedá aj správna právna kvalifikácia skutku, kladeného obžalobou obžalovanému za vinu a teda, že si prisvojil si cudziu vec tým, že sa jej zmocnil a spôsobil tak na cudzom majetku malú škodu, čím naplnil skutkovú podstatu prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zákona, pričom ide o úmyselný trestný čin, čo znamená, že obžalovaný svojím konaním musel vedieť, že poruší zákonom chránený záujem a chcel ho porušiť. Obžalovaný v odvolaní nenamietal žiadnu takú okolnosť, ktorá by bola spôsobilá privodiť zmenu rozhodnutia okresného súdu o vine. Preto jeho odvolanie krajský súd vyhodnotil v tejto časti ako nedôvodné.

Za vykonania všeobecného prieskumu rozhodnutia okresného súdu vo výroku o treste uloženom obžalovanému, za absencie odvolacích námietok v tejto časti odvolania, krajský súd konštatuje, že okresný súd sa pri ukladaní druhu trestu a jeho výmery riadil a vecne správne prihliadal na jednotlivé hľadiská ukladania trestov vyplývajúcich z ustanovenia § 34 ods. 4 Tr. zákona, ktorými sú spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútky, prirážajúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatel'a a jeho pomery, možnosti jeho nápravy, majúci na zreteli aj účel trestu vyplývajúci z ustanovenia § 34 ods. 1 Tr. zákona, ktorým je ochrana spoločnosti pred obžalovaným tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život, súčasne odradí od páchania trestných činov, ako aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Prihliadal tiež aj na ustanovenie § 34 ods. 3 Tr. zákona, podľa ktorého trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Po zhodnotení všetkých kritérií pre ukládanie trestu, s poukazom na dovtedajší riadny život obžalovaného ako poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j/ Tr. zákona, keďže na skoršie previnenia obžalovaného vo dvoch prípadoch priestupkov a dvoch prípadoch právoplatných odsúdení pre trestné činy na úseku cestnej premávky, u ktorých došlo k zahladeniu, súd neprihliadal, zohľadniac okolnosti predmetného prípadu a spôsobenú škodu, uložený samostatný peňažný trest v sume 200,- Eur a náhradný trest odňatia slobody v trvaní štyridsiatich dní obžalovanému je možné považovať za dostatočný, primeraný, spravodlivý a účelný v zmysle ustanovenia § 34 Tr. zákona, vrátane umožnenia jeho splácania v splátkach.

Krajský súd sa však v ďalšom nestotožnil s rozhodnutím okresného súdu o poškodeným uplatnenom nároku na náhradu škody tak, ako je to uvedené v rozsudku, pričom ide o pochybenie, ktoré bolo možné napraviť aj v odvolacom konaní postupom podľa § 321 ods.1 písm. f/ a § 322 ods. 3 Tr. poriadku.

Pokiaľ ide o odvolanie poškodeného proti výroku rozsudku o náhrade škody prostredníctvom jeho obhajcu, z dôkazov, ktoré sa nachádzajú v spise, ako aj z výpovedí možno zistiť, že u poškodeného škoda dosahovala výšku výberu finančnej hotovosti v sume 950,- Eur, ktorá nebola pripomienkovaná hoci čo do čiastočnej výšky ani obžalovaným, ktorý ako spoludisponent hotovosť vybral a ktorú poškodený splatil. Poškodený si svoj nárok riadne a včas uplatnil. Rovnako platí, že uplatnením len časti spôsobenej škody (istiny sumy úveru) nič poškodenému nebráni v ďalšom civilnom

konaní samostatným podaním uplatňovať voči obžalovanému aj úhradu časti finančných prostriedkov vyplatených peňažnému ústavu poškodeným vo forme úrokov z úveru. Na základe uznania viny obžalovaného v celom rozsahu uplatnenej sumy, je potom možné prijať záver, že uplatnenú škodu v plnej miere spôsobil obžalovaný.

Pretože v zmysle ustanovenia § 287 ods.1 veta druhá Tr. poriadku, súd uloží obžalovanému vždy povinnosť nahradiť neuhradenú škodu alebo jej neuhradenú časť, ak jej výška je súčasťou popisu skutku, uvedeného vo výroku rozsudku, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného, je potrebné v tejto časti napraviť nesprávny postup súdu prvého stupňa a zrušiť výrok rozsudku okresného súdu o uplatnenom nároku na náhradu škody.

Z toho dôvodu krajský súd postupom podľa § 321 ods. 1 písm. f/, ods. 3 Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o náhrade škody poškodenému U. Q. a obžalovanému uložil povinnosť v zmysle výroku tohto rozsudku.

Napokon, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, krajský súd odvolanie obžalovaného ako nedôvodné podľa § 319 Tr. poriadku zamietol.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.